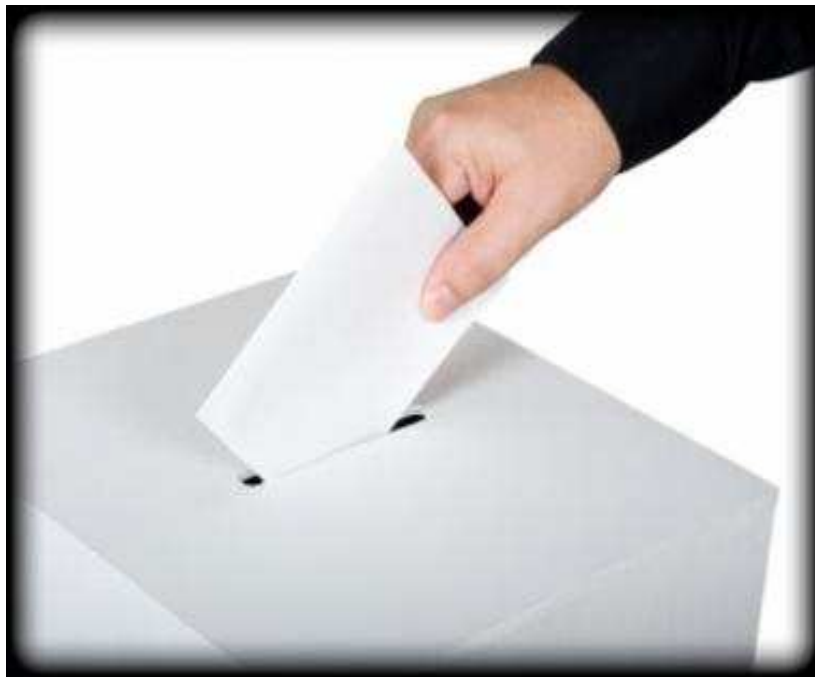

ΣΧΟΛΗ ΝΟΜΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΙΚΗΣ

ΘΕΜΑ: ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η ΕΡΓΑΣΙΑ ΕΚΠΟΝΗΘΗΚΕ ΑΠΟ ΤΗΝ
ΣΠΟΥΔΑΣΤΡΙΑ ΠΑΠΑΡΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ(Α.Μ.
1340200900543) ΓΙΑ ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΟΥ
ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ ΤΟΥ ΚΑΘΗΓΗΤΗ
ΑΝΔΡΕΑ ΔΗΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ.

ΑΘΗΝΑ 2010

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

- 1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ**
- 2. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ**
 - 2.1 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ**
 - 2.2 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ**
 - 2.3 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ**
 - 2.4 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ**
 - 2.5 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΥ**
 - 2.6 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ**
 - 2.7 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ Η ΨΗΦΟΣ ΤΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΠΟΛΙΤΩΝ.**
- 3. ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ**
- 4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ**
- 5. ΠΕΡΙΛΗΨΗ**
- 6. SUMMARY**

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

«ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ»

Στην ελληνική συνταγματική τάξη το εκλογικό σώμα είναι το άμεσο συλλογικό όργανο του κράτους που ασκεί την εξουσία του μέσω του δικαιώματος του εκλέγειν ή δικαιώματος της ψήφου ή ενεργού εκλογικού δικαιώματος, όταν αναδεικνύει τους αντιπροσώπους του λαού στα διάφορα αιρετά όργανα του κράτους είτε αυτά ανήκουν στην κεντρική διοίκηση είτε ανήκουν στην τοπική αυτοδιοίκηση. Πιο συγκεκριμένα την άσκηση του δικαιώματος του εκλέγειν επιφυλάσσει ο νομός σε όσους είναι εγγεγραμμένοι στους εκλογικούς καταλόγους των δήμων και κοινοτήτων της εκλογικής τους περιφέρειας. Οι αρχές που διέπουν την εκλογική διαδικασία είναι η αρχή της καθολικής ψηφοφορίας, η αρχή της ισότητας της ψήφου, η αρχή της άμεσης ψηφοφορίας, η αρχή της μυστικότητας της ψήφου, η αρχή της υποχρεωτικής ψήφου, η αρχή της αυτοπρόσωπης άσκησης του εκλογικού δικαιώματος, η αρχή της ταυτόχρονης διενέργειας των εκλογών(βουλευτικών) και η ψήφος των εκτός επικρατείας πολιτών.

2. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

2.1 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ(ΑΡΘΡΟ 62&2)

Στο αντιπροσωπευτικό σύστημα κριτήριο του δημοκρατικού χαρακτήρα του πολιτεύματος είναι ο βαθμός συμμετοχής των πολιτών στην ανάδειξη των αιρετών οργάνων του κράτους. Έτσι, καμπή για τη μετάβαση από το αντιπροσωπευτικό πολίτευμα στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία, αδιάφορο κοινοβουλευτικής ή προεδρικής ή άλλης ενδιάμεσης μορφής, υπήρξε, αρχικά μεν, η προοδευτική αναγνώριση του δικαιώματος της ψήφου στους άνδρες, μέχρις ότου καταστούν στο σύνολό τους εκλογείς, κατόπιν δε, στο σύνολο των γυναικών.

Κατ'αυτόν τον τρόπο, η ψήφος κατέστη πράγματι καθολική, υπ' αυτή δε την έννοια αποκτούν ουσιαστικό περιεχόμενο οι διακηρύξεις (άρθρο 1 παρ.2 και 2, αντιστοίχως, του Συντάγματος του 1975), ότι θεμέλιο του πολιτεύματος είναι η λαϊκή κυριαρχία και ότι όλες οι εξουσίες πηγάζουν από τον λαό και υπάρχουν υπέρ αυτού και του Έθνους.

Την αρχή της καθολικής ψηφοφορίας εισάγει ο συντακτικός νομοθέτης ως προς την εκλογή των Βουλευτών όπως και ως προς την ανάδειξη των αρχών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σιωπά δε ως προς την εφαρμογή της στη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, την οποία θεσπίζει το άρθρο 2 του νόμου 350\1976. Τέλος, ρητά την προβλέπει ο νόμος, κατ'εφαρμογή διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, και για την εκλογή των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η αρχή της καθολικής ψηφοφορίας, κατά συνέπεια, θέτει τα όρια και τους περιορισμούς για την πραγμάτωση της συνταγματικής επιταγής για καθολική ψηφοφορία.

2. ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΕΚΛΟΓΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

2.1 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ(ΑΡΘΡΟ 62&2)

Στο αντιπροσωπευτικό σύστημα κριτήριο του δημοκρατικού χαρακτήρα του πολιτεύματος είναι ο βαθμός συμμετοχής των πολιτών στην ανάδειξη των αιρετών οργάνων του κράτους. Έτσι, καμπή για τη μετάβαση από το αντιπροσωπευτικό πολίτευμα στην αντιπροσωπευτική δημοκρατία, αδιάφορο κοινοβουλευτικής ή προεδρικής ή άλλης ενδιάμεσης μορφής, υπήρξε, αρχικά μεν, η προοδευτική αναγνώριση του δικαιώματος της ψήφου στους άνδρες, μέχρις ότου καταστούν στο σύνολό τους εκλογείς, κατόπιν δε, στο σύνολο των γυναικών.

Κατ'αυτόν τον τρόπο, η ψήφος κατέστη πράγματι καθολική, υπ' αυτή δε την έννοια αποκτούν ουσιαστικό περιεχόμενο οι διακηρύξεις (άρθρο 1 παρ.2 και 2, αντιστοίχως, του Συντάγματος του 1975), ότι θεμέλιο του πολιτεύματος είναι η λαϊκή κυριαρχία και ότι όλες οι εξουσίες πηγάζουν από τον λαό και υπάρχουν υπέρ αυτού και του Έθνους.

Την αρχή της καθολικής ψηφοφορίας εισάγει ο συντακτικός νομοθέτης ως προς την εκλογή των Βουλευτών όπως και ως προς την ανάδειξη των αρχών των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, σιωπά δε ως προς την εφαρμογή της στη διεξαγωγή δημοψηφίσματος, την οποία θεσπίζει το άρθρο 2 του νόμου 350\1976. Τέλος, ρητά την προβλέπει ο νόμος, κατ'εφαρμογή διατάξεων της κοινοτικής νομοθεσίας, και για την εκλογή των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Η αρχή της καθολικής ψηφοφορίας, κατά συνέπεια, θέτει τα όρια και τους περιορισμούς για την πραγμάτωση της συνταγματικής επιταγής για καθολική ψηφοφορία.

2.3 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΜΕΣΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ

Άμεση είναι η ψήφος, όταν δεν μεσολαβεί άλλη βούληση μεταξύ του εκλογέα και του αποτελέσματος της σκοπούμενης εκλογής – ή απόφασης, στην περίπτωση του δημοψηφίσματος.

Την άμεση ψηφοφορία θεσπίζει ρητά το Σύνταγμα, όπως ήδη επισημάνθηκε, μόνο για την εκλογή των Βουλευτών, αυτονόητη θεωρείται δε και κατά την διεξαγωγή δημοψηφίσματος, την οποία, πάντως, θεσπίζει το άρθρο 2 του νόμου 350\1976, όχι όμως και για την ανάδειξη της διοίκησης των οργανισμών τοπικής αυτοδιοίκησης, για τις αρχές των οποίων προβλέπεται μονό ότι εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία (παρ. 2 εδ. β του αρθρου102 του Συντάγματος).

Από τον συσχετισμό των παραγράφων αυτών ανακύπτει το ερώτημα, αν είναι δυνατή η ανάδειξη με έμμεση ψηφοφορία, συλλογικών και μονοπρόσωπων οργάνων της τοπικής αυτοδιοίκησης.

Η απάντηση φαίνεται ότι πρέπει να είναι καταφατική, εφόσον ο συντακτικός νομοθέτης μάλλον εν γνώσει δεν περιέλαβε την άμεση ψήφο μεταξύ των αρχών που διέπουν την ανάδειξη των εκπρόσωπων της τοπικής αυτοδιοίκησης. Ωστόσο, θα μπορούσε να υποστηριχτεί και η αντίθετη άποψη, την οποία επιβεβαιώνει η πρακτική του κοινού νομοθέτη.

Σύμφωνα με την αρχή της άμεσης ψηφοφορίας, όπως αυτή κατοχυρώνεται στα άρθρα 39 (1) και 62 (1) του Συντάγματος, η βούληση που εκδηλώνουν οι πολίτες με την ψήφο πραγματώνει εξ ολόκληρου και απευθείας την άσκηση του σχετικού δικαιώματος, αποτελεί ``αναγκαίον συμπλήρωμα του θεσμού της καθολικής και ίσης ψηφοφορίας`` και απαγορεύει απολύτως την καθιέρωση της έμμεσης ψήφου σε οποιαδήποτε μορφή.

2.4 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΜΥΣΤΙΚΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΨΗΦΟΥ

Η μυστικότητα της ψήφου, η οποία κατοχυρώνεται στο Σύνταγμα τόσο ως προς την εκλογή των βουλευτών όσο και ως προς την εκλογή των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης και, με νόμο, όσον αφορά την εκλογή των Ελλήνων αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, (άρθρο 76 του π.δ. 55/1999) και το δημοψήφισμα (άρθρο 2 του νόμου 350/1950), σκοπεί, διασφαλίζοντας το απόρρητο του περιεχομένου της, στην προστασία του εκλογέα, ώστε αυτός να ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα με ελεύθερο φρόνημα. Ανεπηρέαστος επομένως, από ενδεχόμενες απειλές ή εικαζόμενες δυσμενείς για τον ίδιο συνέπειες αλλά και εκδηλώσεις ευνοίας τρίτων προς αυτόν λόγω των πολιτικών επιλογών του, όπως αυτές διατυπώνονται με την ψήφο του.

Προκειμένου να διασφαλίζεται η μυστικότητα της ψήφου, ο νόμος επιβάλλει ορισμένες διαδικαστικές εγγυήσεις.. α. παράδοση στον εκλογέα ολόκληρης της σειράς των έντυπων ψηφοδελτίων των κομμάτων και των μεμονωμένων υποψηφίων, β. φάκελο με ειδικό γνώρισμα μονογραφημένο από τον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής και σφραγισμένο με την σφραγίδα της επιτροπής, γ. απόσυρση του εκλογέα στον ειδικό χώρο στον οποίο τίθεται μυστικά το ψηφοδέλτιο στον φάκελο που του έχει παραδοθεί, δ. κόλληση του φακέλου, ε. επιστροφή του εκλογέα ενώπιον της εφορευτικής επιτροπής και επίδειξη του φακέλου στον πρόεδρο της και τα λοιπά παριστάμενα μέλη της, στ. ρίψη του φακέλου στη κάλπη από τον ίδιο τον εκλογέα, ζ. απαγόρευση στον εκλογέα να ρίξει στην κάλπη το ψηφοδέλτιο του, αν αυτό δεν είναι στον φάκελο με το ειδικό γνώρισμα και η. αν ο ίδιος δεν έχει προηγουμένως αποσυρθεί στον ξεχωριστό χώρο που ήδη αναφέρθηκε.

Επιβάλλει, έτσι, ο νόμος στον ασκούντα το δικαίωμα του εκλέγειν, να το πράττει κατά τρόπο που να διασφαλίζει το απόρρητο του περιεχομένου της ψήφου του. Τιμωρεί, εξ άλλου, με φυλάκιση μέχρι δυο ετών όποιον επιχειρεί ή πετυχαίνει να λάβει γνώση είτε ο ίδιος είτε τρίτος τι ψήφισε ο εκλογέας (άρθρο 104 παρ. 1 του π.δ. 55/1999).

Κάμψη της αρχής της μυστικότητας της ψήφου είναι, κατά τον νόμο, ανεκτή για εκλογείς οι οποίοι, λόγω σωματικής αδυναμίας δεν μπορούν να πράξουν τα ανωτέρω. Προκειμένου δε να ασκήσουν το εκλογικό τους δικαίωμα, απευθύνονται στον αντιπρόσωπο της δικαστικής αρχής ή σε μέλος της εφορευτικής επιτροπής οι οποίοι υποχρεούνται να τους βοηθήσουν.

Η μυστικότητα της ψήφου, η οποία διασφαλίζει το απόρρητο των πολιτικών επιλογών του εκλογέα, πραγματώνεται, όπως αναφέρθηκε, μεταξύ άλλων και με την παράδοση, στον εκλογέα ολόκληρης της σειράς των έντυπων ψηφοδελτίων των κομμάτων και των μεμονωμένων υποψηφίων, ώστε να δύναται να εκφράσει τις πολιτικές του επιλογές κατά τρόπο που να μην είναι δυνατή η γνώση από τρίτους του περιεχομένου της ψήφου του.

Πρέπει επίσης να σημειωθεί ότι το περιεχόμενο του δικαιώματος του εκλέγειν είναι έκφραση της ελευθερίας των πολιτικών επιλογών του εκλογέα, μεταξύ δε αυτών και η δυνατότητα του να απορρίπτει στο σύνολο τους τις προτεινόμενες υποψηφιότητες (λευκή ψήφος ή άκυρη) ή να απορρίπτει σε περίπτωση δημοψηφίσματος το περιεχόμενο του.

2.5 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗΣ ΨΗΦΟΥ

Το ζήτημα της υποχρεωτικής ή προαιρετικής άσκησης του εκλογικού δικαιώματος συναρτάται προς την παλαιά θεωρητική διαμάχη, αν η ανάδειξη των αιρετών αντιπροσώπων του αποτελεί άσκηση δικαιώματος ή δημόσιας εξουσίας. Διαμάχη την οποία, εκπρόσωποι της θεωρίας και μάλιστα της χώρας (της Γαλλίας) όπου πάντοτε απέτυχαν απόπειρες νομοθετικής καθιέρωσης της υποχρεωτικής ψήφου υπερβαίνουν κατά το ένα από τους ακόλουθους τρόπους.. είτε διακρίνουν τα δικαιώματα σε αυτά τα οποία ασκούνται μόνο κατά τη βούληση του φορέα τους και σε αυτά που επιβάλλουν την ενάσκηση τους επειδή θεραπεύουν κοινωνική ανάγκη ή δημόσιο συμφέρον, είτε αποδέχονται απλώς τη διφυή υπόσταση της ψήφου ως δικαιώματος και ως δημόσιας εξουσίας και θεμελιώνουν τον υποχρεωτικό χαρακτήρα της ψήφου στη φύση της δημόσιας λειτουργίας, η οποία επιβάλλει την ενάσκηση της στον φορέα της και, μάλιστα, στον φορέα της που ενεργεί ως μέλος του συλλογικού οργάνου το οποίο αποτελεί το εκλογικό σώμα. Είναι δε χαρακτηριστικό ότι, σε άλλες συνταγματικές τάξεις, η αναγωγή της ψήφου σε συνταγματικό καθήκον του πολίτη (όπως στο ιταλικό σύνταγμα, όπου οι όροι *dovere civico* αποτέλεσαν προϊόν συμβιβασμού μεταξύ εκείνων που εννοούν την άσκηση του δικαιώματος της ψήφου ως νομικό καθήκον και εκείνων που την εκλαμβάνουν ως ηθικό καθήκον), δεν θεωρείται γενεσιουργός και αντίστοιχης νομικής υποχρέωσης ενώ επισημαίνεται η έλλειψη ποινικών κυρώσεων κατά των παραβατών του εν λόγω καθήκοντος. Στην ελληνική έννομη τάξη, την υποχρεωτική ψηφοφορία ανήγαγε σε συνταγματική αρχή ο συντακτικός νομοθέτης του 1975 (όπως και τα ψευδοσυνταγματα της δικτατορίας των απριλιανών πραξικοπημάτων).

Από τα προηγούμενα Συντάγματα, μόνο το Σύνταγμα του 1952 προέβλεπε, με ερμηνευτική δήλωση στο άρθρο 66 ότι νόμος δύναται να καταστήσει υποχρεωτική την άσκηση του εκλογικού δικαιώματος. Κατ' εφαρμογή του υποχρεωτικού χαρακτήρα της ψήφου, ο νόμος προβλέπει ποινικές κυρώσεις και, κατά την κρίση του δικαστηρίου, παρεπόμενες ποινές, για τον εκλογέα που αδικαιολόγητα δεν ασκεί το εκλογικό του δικαίωμα. Ενώ επιδεικνύει, ο κοινός νομοθέτης, κατανόηση για ορισμένες καταστάσεις που δυσχεραίνουν την ενάσκηση του δικαιώματος του

εκλέγειν, και εξαιρεί της εφαρμογής των ποινικών κυρώσεων τους εκλογείς που έχουν υπερβεί το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας τους όπως και τους εκλογείς που διαμένουν κατά την ημέρα της ψηφοφορίας σε απόσταση μεγαλύτερη από διακόσια χιλιόμετρα από το εκλογικό τμήμα όπου όφειλαν να ψηφίσουν.

Ήδη, με την τελευταία αναθεώρηση, απαλείφτηκε το εδ. β' τη παρ. 5 του άρθρου 51 του Συντάγματος, σύμφωνα με το οποίο «νόμος ορίζει κάθε φορά τις εξαιρέσεις και τις ποινικές κυρώσεις». Από την απόλειψη αυτή προκύπτει με σαφήνεια η βούληση του αναθεωρητικού νομοθέτη να μην υποβάλλεται πλέον σε κυρώσεις οποιασδήποτε φύσης αυτός που δεν ασκεί το εκλογικό δικαίωμα του, υπ' αυτή δε την έννοια δεν δύναται πλέον, ως αντίθετο προς το σύνταγμα, να τύχει εφαρμογής το αρθρο108 παρ. και 4 του π.δ. 55/1999.

Στο άρθρο 52 το οποίο εντάσσεται στο κεφάλαιο που αφορά την ανάδειξη και συγκρότηση της βουλής, διακηρύσσεται ότι «η ελεύθερη και ανόθευτη εκδήλωση της λαϊκής θέλησης, ως έκφραση της λαϊκής κυριαρχίας τέλει υπό την εγγύηση όλων των λειτουργιών της Πολιτείας, που έχουν την υποχρέωση να τη διασφαλίζουν σε κάθε περίπτωση» και ότι «νόμος ορίζει τις ποινικές κυρώσεις κατά των παραβατών της διάταξης αυτής», είναι ευνόητο, ότι η εφαρμογή της καταλαμβάνει κάθε εκδήλωση της λαϊκής θέλησης – εκλογές ή δημοψήφισμα – εφόσον, σε όλες αυτές τις περιπτώσεις πρόκειται για εκδηλώσεις της λαϊκής κυριαρχίας και, επομένως, το ρυθμιστικό πεδίο της διάταξης δεν περιορίζεται στην εκλογή των βουλευτών.

Για την ταυτότητα του νομικού λόγου, η θέσπιση ως υποχρεωτικής της άσκησης του εκλογικού δικαιώματος καταλαμβάνει όλες τις εκδηλώσεις της λαϊκής θέλησης ως έκφρασης της λαϊκής κυριαρχίας. Ορθά δε ο κοινός νομοθέτης ορίζει, με την παρ. 2 του άρθρου 2 του νόμου 350/1976, ως υποχρεωτική την άσκηση της ψήφου για το δημοψήφισμα όπως, με αλλά νομοθετήματα, και για την ανάδειξη των αρχών της αυτοδιοίκησης αλλά και των Ελλήνων αντιπρόσωπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Συγκεκριμένα το άρθρο 44 παρ. 2 του π.δ. 410/1995 για τις δημοτικές και κοινοτικές εκλογές, με το άρθρο 20 παρ. 1 εκδ. β' του π.δ. 30/1996 – που παραπέμπει στη νομοθεσία για την εκλογή βουλευτών – για την ανάδειξη της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης, με τα άρθρα 1 παρ. 1 του νόμου 1180/1981 και τρίτο και τέταρτο του νόμου 2194/1996 για την ανάδειξη των εθνικών αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εφόσον πρόκειται για Έλληνες εκλογείς που διαμένουν στην Ελλάδα.

Όσον αφορά, όμως, τις κυρώσεις για την αδικαιολόγητη μη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος και, τη θέσπιση ποινής προστίμου για τη μη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος στις εκλογές για την ανάδειξη των αρχών της τοπικής αυτοδιοίκησης - το οποίο όμως δεν επιβάλλεται στον εκλογέα που, κατά την ημέρα της ψηφοφορίας, έχει υπερβεί το εβδομηκοστό έτος της ηλικίας του ή διαμένει σε απόσταση μεγαλύτερη από διακόσια χιλιόμετρα από το εκλογικό Τμήμα όπου έπρεπε να ψηφίσει – πρέπει, κατά την ανωτέρω ανάλυση, να ισχύει ο,τι ισχύει και για τις βουλευτικές εκλογές και να θεωρηθεί αντίθετη προς το σύνταγμα η εφαρμογή των σχετικών διατάξεων. Το αυτό, όσον αφορά τις εκλογές για την ανάδειξη των εθνικών αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και, τέλος δε, όσον αφορά τις εκλογές για την ανάδειξη των αρχών της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης.

2.6 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΗΣ ΑΣΚΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΚΛΟΓΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΟΣ

Το Σύνταγμα δεν κατοχυρώνει ρητά την αρχή της αυτοπρόσωπης παρουσίας του ψηφοφόρου, η οποία προκύπτει από τη διατύπωση του άρθρου 75 του π.δ. 55/1999 ως προς την προσέλευση των ψηφοφόρων και την αναγνώριση της ταυτότητάς τους.

2.7 Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΤΑΥΤΟΧΡΟΝΗΣ ΔΙΕΝΕΡΓΕΙΑΣ ΤΩΝ ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ Η ΨΗΦΟΣ ΤΩΝ ΕΚΤΟΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ ΒΟΥΛΕΥΤΩΝ

Οι βουλευτικές εκλογές διενεργούνται ταυτόχρονα σε ολόκληρη την Επικράτεια. Μέχρι δε την τελευταία αναθεώρηση του Συντάγματος, το άρθρο 51 παρ. 4 εδ. 2 παρέπεμπε στον νόμο για την ρύθμιση του τρόπου άσκησης του εκλογικού δικαιώματός τους από τους ευρισκόμενους εκτός επικράτειας εκλογείς κατά την ημέρα των εκλογών. Με την αναθεώρηση, το Σύνταγμα αναφέρεται ρητά στην επιστολική ψήφο -όπως και, με γενική αναφορά, σε κάθε άλλο πρόσφορο μέσο – όσον αφορά τους εκλογείς που βρίσκονται κατά την ημέρα των εκλογών έξω από την επικράτεια, και εξακολουθεί να καταλείπει στον νόμο, ο οποίος, εν προκειμένω, πρέπει να συγκεντρώσει πλειοψηφία των δυο τρίτων του όλου αριθμού των Βουλευτών, τη ρύθμιση του τρόπου άσκησης του εκλογικού δικαιώματος από τους εκλογείς αυτούς.

Η άσκηση του εκλογικού δικαιώματος με επιστολική ψήφο ή και με κάθε άλλο πρόσφορο μέσο αποτελεί παρέκκλιση από την αρχή της ταυτόχρονης διενέργειας των βουλευτικών εκλογών, έχει δε ως προϋπόθεση εγκυρότητας, την ταυτόχρονη καταμέτρηση και ανακοίνωση και των αποτελεσμάτων της επιστολικής ή με άλλο πρόσφορο μέσο ψήφου, με την καταμέτρηση και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων σε όλη την Επικράτεια όπως αυτά διαμορφώνονται με την ψήφο των εκλογέων οι οποίοι ασκούν αυτοπροσώπως το εκλογικό τους δικαίωμα.

Ως προς το ερώτημα, ποιες κατηγορίες πολιτών που βρίσκονται εκτός επικρατείας θα μπορούν να ασκήσουν το εκλογικό δικαίωμα τους, αυτό είναι ζήτημα που θα ρυθμίσει ο νόμος.

3. ΒΑΣΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Από την ανάλυση που προηγήθηκε προκύπτει σαφώς ότι οι συνταγματικές αρχές της καθολικής ψηφοφορίας και της ισότητας της ψήφου, μαζί με την αρχή της υποχρεωτικής ψήφου, που ρυθμίζεται με νόμο επιτάσσουν στον κοινό νομοθέτη τη θέσπιση των μηχανισμών εκείνων, που θα επιτρέπουν στους πολίτες που ευρίσκονται εκτός της επικράτειας της δημοκρατίας να ψηφίζουν στον τόπο της διαμονής ή της εργασίας τους. Οι αρχές της άμεσης και της μυστικής ψηφοφορίας δεν είναι εξάλλου δυνατόν να λειτουργήσουν απαγορευτικά με την υποχρέωση για να διασφαλιστεί η αυθεντικότητα και η γνησιότητα της εκδήλωσης των βασικών επιλογών του εκλογικού σώματος. Παράλληλα, η αρχή της αυτοπρόσωπης άσκησης του εκλογικού δικαιώματος των ψηφοφόρων και η ταυτόχρονη διενέργεια των βουλευτικών εκλογών συμπληρώνουν την εύρυθμη λειτουργία του εκλογικού συστήματος.

5. ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Ο δημοκρατικός χαρακτήρας του πολιτεύματος διασφαλίζεται μέσα από τις αρχές που διέπουν την ψηφοφορία, όπως αυτές καθορίζονται στο σύνταγμα. Πιο συγκεκριμένα, η καθολική συμμετοχή των πολιτών στην ανάδειξη των αντιπροσώπων του λαού, η σημασία της ισότητας της ψήφου των πολιτών στο βαθμό που αποκλείει την πολλαπλή ψήφο, η άμεση ψήφος στην οποία δεν μεσολαβεί άλλη βούληση μεταξύ του εκλογέα και του αποτελέσματος της σκοπούμενης εκλογής αλλά και η μυστικότητα της ψήφου που συμβάλλει στην προστασία του εκλογέα και στο απόρρητο του περιεχομένου της ψήφου του, αποτελούν μερικές από τις ουσιώδεις αρχές του εκλογικού συστήματος. Επιπλέον, ο υποχρεωτικός χαρακτήρας της ψήφου, ο οποίος συμβάλλει στην ανάδειξη της δημόσιας λειτουργίας, η αυτοπρόσωπη άσκηση του εκλογικού δικαιώματος, καθώς και η ταυτόχρονη διενέργεια των βουλευτικών εκλογών αλλά και η ψήφος των εκτός επικρατείας πολιτών, συμπληρώνουν την μοναδικότητα και σπουδαιότητα της εκλογικής διαδικασίας.

6. SUMMARY

The democratic character of regime is ensured through the principles that condition the voting, as these are determined in the constitution. More concretely, the catholic attendance of citizens in the appointment of representatives of population, the importance of equality of vote of citizens to the extent excludes the multiple vote, the direct vote in which do not intervene other will between the elector and the result of election but also the secrecy of vote that contributes in the protection of elector and in the secrecy of content of his vote, they constitute certain from the essential beginning of electoral system. Moreover, the obligatory character of vote, which contribute in the appointment of public operation, the direct exercise of electoral right, as well as the simultaneous realisation of parliamentary elections but also the vote except territory of citizens, supplement the uniqueness and importance of electoral process.

4. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΙΚΟ ΔΙΚΑΙΟ (ΤΕΤΑΡΤΗ ΕΚΔΟΣΗ ΕΠΑΥΞΗΜΕΝΗ) , ΚΩΣΤΑΣ ΜΑΥΡΙΑΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΣΑΚΚΟΥΛΑ
- ΠΗΓΗ ΑΠΟ ΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ ΤΟΥ ΒΟΥΛΕΥΤΗ ΛΕΥΚΩΣΙΑΣ, ΙΩΝΑ ΝΙΚΟΛΑΟΥ